

AUTIZMUSVAL ÉLŐ SZEMÉLYEK JOGI KARTÁJA

Az autizmussal élő embereknek ugyanazokkal a jogokkal és kiváltságokkal kell rendelkezniük, melyeket az európai népek élveznek ott, ahol vannak ilyen jogok, és úgy, hogy ezek a jogok az autizmusban szenvedő személyek érdekeit a legjobban szolgálják.

Ezeket a jogokat bővíteni, védeni és érvényesülésüket valamennyi államban szorgalmazni kell.

Az *Egyesült Nemzeteknek az Értelmi Fogyatékos Személyek Emberi Jogairól* (1971), valamint a *Fogyatékos Személyek Jogairól* (1975) szóló deklarációját, valamint az emberi jogokról szóló egyéb érvényes nyilatkozatokat figyelembe kell venni, és különösen az autista személyek esetében az alábbiakkal kell azokat kiegészíteni:

1. JOG az autista személy képességének megfelelő, teljes és önálló élethez.
2. JOG a hozzáférhető, független és pontos klinikai diagnózishoz és vizsgálathoz.
3. JOG az elérhető és megfelelő oktatáshoz.
4. Az érintettek és képviselőik JOGA az összes, jövőjüket érintő döntéshozatalban való részvételre, kívánságaik lehetőség szerinti tiszteletben tartására.
5. JOG az elérhető és megfelelő lakóhelyhez.
6. JOG a megfelelő fizikai feltételekre, segítségre és támogató szolgáltatásra, a valóban produktív, független és méltóságteljes élet biztosításához.
7. JOG olyan nagyságú jövedelemhez vagy fizetéshez, amely megfelelő élelem, ruházkodás, lakás és egyéb életszükségletek biztosítására elegendő.
8. JOG a lehetőségeikhez mért részvételre a számukra kialakított szolgáltatások megtervezésében és irányításában.
9. Megfelelő tanácsadáshoz és gondozáshoz való JOG az érintettek testi, mentális és spirituális egészségének fenntartására, beleértve a megfelelő kezelést, egészségügyi ellátást az összes szükséges óvintézkedésekkel, úgy, hogy azok az egyén érdekét legjobban szolgálják.
10. JOG a tartalmas, diszkriminatív és sztereotip megoldásoktól mentes foglalkoztatáshoz, szakmára való felkészítéshez; a tréning és szakmaválasztás az egyén képességeinek és választásának tekintetbevételével kell, hogy történjen.
11. JOG az elérhető és megfelelő közlekedéshez, szállításhoz és szabad mozgáshoz.
12. JOG a részvételre a kulturális, szórakoztató, pihenést biztosító, és sport-aktivitásokban.
13. Egyenlő JOG a közösségben folyó aktivitások, szolgáltatások és lehetőségek használatához.
14. JOG a kizsákmányolástól, kihasználástól és erőszaktól mentes, szexuális és egyéb kapcsolatokhoz, beleértve a házasságot is.
15. Az érintettek és képviselőik JOGA a törvény előtti jogi képviseletre, jogi segítségre, és jogaik teljes körű védelmére.
16. Az autista személyek JOGA, hogy életüket pszichiátriai vagy egyéb korlátozó intézménybe való indokolatlan bezárástól való félelem vagy azzal való fenyegetettség nélkül élhessék.
17. Az autista személyek JOGA, hogy fizikai bántalmazás vagy elhanyagolás áldozatává ne váljanak.
18. Az autista személyek JOGA, hogy farmakológiai abúzus vagy hibák áldozatává ne váljanak.
19. Az autista személynek és képviselőjének JOGA van minden információhoz, amelyet a vele kapcsolatos személyes, orvosi, pszichológiai, pszichiátriai és pedagógiai kartonok, feljegyzések tartalmaznak.

(4. Autism-Europe Kongresszus, Hága, 1992.05.10.)